

PORADNA

Všeobecné zdravotní
pojišťovny ČR

Všeobecná zdravotní pojišťovna má zájem o maximálně korektní vztahy se smluvními partnery. Rozhodla se proto čas od času přicházet s konkrétními radami pro praxi. Podrobnější informace najdete na www.vzp.cz.

Vyúčtování náhrady cestovních nákladů soukromým vozidlem (tzv. cestovné pacientů)

V této Poradně se věnujeme nejen právním předpisům, které upravují vyúčtování cestovních nákladů, ale také praktickým aspektům podávání žádostí a postupům, které mohou pacientům pomoci získat náhradu za jejich cestovní výdaje efektivně a bez zbytečných komplikací.

Podmínky pro indikaci zdravotního transportu vychází z § 36 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, a vyhlášky Ministerstva zdravotnictví ČR č. 319/2023 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami.

Cestovné pacientů slouží k úhradě nákladů spojených s cestou soukromým vozidlem v souvislosti s cestou za hrazenou zdravotní službou – na lékařské zákroky, ozdravné či lázeňské pobyty, terapie, dialýzy, rehabilitace apod.

Kdo a za jakých podmínek může indikovat nárok na cestovní náhradu za dopravu k lékaři?

O nároku na cestovné pacientů rozhoduje ošetřující lékař (praktický lékař nebo specialista), který zná aktuální zdravotní stav pacienta. Nárok vzniká **v případech, kdy zdravotní stav pacienta neumožňuje přepravu běžným způsobem bez použití zdravotnické dopravní služby a ošetřující lékař souhlasí s přepravou osobním vozidlem**. Řidičem ovšem nesmí být samotný pacient.

Příklady indikace:

- pacienti s onkologickou léčbou, která vyvolává nežádoucí účinky
- pacienti s chronickým onemocněním ledvin podstupující hemodialýzu
- pacienti s diagnózami výrazně omezujícími jejich mobilitu

Jaká je výše náhrad cestovních nákladů?

Přepravu hradí zdravotní pojišťovna ve výši odpovídající vzdálenosti nejbližšího smluvního poskytovatele, který je schopen požadovanou péči poskytnout. Požadavek na proplacení delší cesty musí být indikujícím lékařem vždy zdůvodněn.

Mgr. Dana Nevrklová
vedoucí Referátu účetnictví

Proplácí se pouze počet ujetých kilometrů za nejkratší cestu z místa výjezdu do místa určení, a to vždy jen jízdy s pacientem. Výše úhrady je stanovena dle aktuální sazby za km v okamžiku uskutečnění cesty do zdravotnického zařízení. Úhrada pro přepravu pacienta soukromým vozidlem v roce 2024 je stanovena ve výši **7,89 Kč/km** pro jízdy, které byly uskutečněny **po 1. 1. 2024**.

Kde získat potřebný tiskopis a jaké jsou jeho náležitosti?

Povinností ošetřujícího/indikujícího lékaře je mít tiskopis **Vyúčtování náhrady cestovních nákladů soukromým vozidlem** k dispozici. Uvedený doklad má označení **VZP 39/2020** a je stejný pro všechny zdravotní pojišťovny. Tiskopis je možné získat na webových stránkách www.vzp.cz/tiskopisy.

Řádným vyplněním a potvrzením tiskopisu lékař indikuje tento druh

dopravy. Na tiskopisu vždy musí být vyplněna kolonka „**Důvod k transportu**“. Zde je nutné uvést zdravotní zdůvodnění pro úhradu přepravy (vyjádření typu „vyšetření“ apod. nelze považovat za zdůvodnění).

Jeden tiskopis je určen vždy jen pro cestu k jednomu poskytovateli zdravotních služeb, max. 10 cest.

Druhá strana dokladu slouží k evidenci návštěv pacienta na odborném ošetření/vyšetření. Poskytující lékař potvrdí vždy datum návštěvy pacienta. V případě, kdy není indikace pro cestu zpět, doplní poskytující lékař v místě razítka „ZPĚT NE“. Může nastat situace, že bude nutný transport sanitou, pak se vyznačí „ZPĚT SANITA“. Pokud cílový poskytovatel zdravotních služeb odmítl z jakéhokoli důvodu potvrdit návštěvu pacienta, nárok na proplacení cestovních nákladů ZANIKÁ.

Do kdy lze o náhradu cestovních nákladů požádat?

Na náhradu cestovních nákladů se vztahuje obecná tříletá promlčecí lhůta dle ustanovení § 629 zákona č. 89/2012 Sb. a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé. Po uplynutí promlčecí lhůty nebude náhrada pacientovi proplacena.

Nárok na úhradu cestovních nákladů pacienta soukromým vozidlem nezaniká úmrtím pacienta, ale stává se součástí řízení o pozůstalosti.

Na koho se obrátit v případě dotazů?

S dotazy se můžete obrátit na **Call centrum VZP ČR (tel. 952 222 222)**, kde vám jeho pracovníci rádi poradí, popř. vás přepojí na specializované pracoviště příslušné regionální pobočky VZP ČR či revizního lékaře.